

Pedagogisch beleidsplan

Een veilig schoolklimaat waarin iedereen respectvol met elkaar omgaat

Basisschool De Piramide werkt aan een veilig schoolklimaat waarin kinderen respectvol met elkaar omgaan. Dit werkt preventief t.a.v. pestgedrag.

Wij zijn een interconfessionele (RK / PC) basisschool. Onze school staat open voor alle kinderen.

Het karakter van onze school komt o.a. tot uiting in:

- de sfeer: vertrouwen in en respect hebben voor elkaar
- dagopeningen en vieringen
- lessen godsdienstige vorming
- de viering van christelijke feestdagen
- het vorm geven aan ontmoetingsonderwijs

Een goede sfeer is de voorwaarde om tot spelen en leren te komen. Onze zorg is, dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Dit bevorderen wij door ze het gevoel te geven erbij te horen en door ze zich te laten ontwikkelen op basis van hun mogelijkheden. Ook de inrichting van de lokalen speelt een belangrijke rol; die moet gezellig, ordelijk en onderwijskundig verantwoord zijn.

De Piramide regels

1. Wij zijn trots op elkaar en op De Piramide
2. Wij zijn aardig voor anderen
3. Wij zijn eerlijk
4. Wij praten ruzies uit
5. Wij delen samen
6. Wij zijn zuinig op onze spullen

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De kinderen worden gevolgd in hun sociaal emotionele ontwikkeling. Wij doen dit door middel van het leerlingvolgsysteem ZIEN!

Bij ons op school besteden wij aandacht aan sociale competentie.

Sociale competentie gaat over hoe kinderen met elkaar en met zichzelf omgaan. Bijvoorbeeld dat ze niet mogen slaan als ze ruzie hebben met een ander kind, maar dat ze de ruzie beter met praten kunnen oplossen. Ze leren ook om samen te werken met andere kinderen of hoe ze op een goede manier voor zichzelf op kunnen komen.

Al deze vaardigheden zijn belangrijk voor kinderen: ze zullen deze vaardigheden nodig hebben in de maatschappij.

Wij geven de kinderen daarom les uit de methode 'Kinderen en... hun sociale talenten'. Uw kind krijgt elke week een les in sociale competentie. Die les gaat steeds over een ander thema. Bijvoorbeeld 'Omgaan met ruzie', 'Samen spelen en werken' of 'Opkomen voor jezelf'.

Sociale competentie houdt niet op in de klas: u zult thuis ook regelmatig te maken hebben met het thema 'Ervaringen delen'.

Bijvoorbeeld als u met uw kind praat over dingen die op school gebeurd zijn.

We hopen dat door onze lessen de sociale competentie van uw kind wordt vergroot.

Alle kinderen moeten zich op school veilig voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. De regels en afspraken zijn in de school en in het lokaal zichtbaar zodat kinderen en volwassenen elkaar aan kunnen spreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen wij alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar De Piramide te gaan.

Wij werken aan een veilig schoolklimaat waarin kinderen respectvol met elkaar omgaan. Dit werkt preventief ten aanzien van pestgedrag.

We streven naar een pedagogisch klimaat met de volgende kenmerken:

- * veiligheid en geborgenheid
- * aandacht voor het individu
- * leren samenwerken
- * leren zelfstandig te zijn
- * duidelijke eisen met betrekking tot de omgang van leerlingen met elkaar en met volwassenen
- * leren verantwoordelijkheid te nemen en te dragen
- * positieve, hoge verwachtingen tonen als leerkracht

Wij willen het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een peestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper, gepeste en zwijgende meerderheid bespreekbaar te maken.

Aanpak

De aanpak van het pestprobleem valt uiteen in twee delen. Enerzijds is het van belang het probleem te voorkomen. Dat vraagt om maatregelen in de preventieve sfeer. Anderzijds moet helder zijn wat de acties zijn als het pestprobleem zich desondanks voordoet.

Preventief handelen

Pesten wordt het best voorkomen in een klimaat waarin duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar. De op schoolniveau afgesproken 'Piramide regels' spelen hierbij een belangrijke rol. Iedere maand staat één van de regels centraal. In de klas wordt gesproken over de regel en tijdens de vieringen wordt aandacht besteed aan de dan centraal staande regel. Op deze manier worden we steeds herinnerd aan de gezamenlijk gemaakte afspraken. Naast de op schoolniveau afgesproken regels zijn er ook regels in de klas. Deze regels worden in de eerste weken na de zomervakantie door de leerkracht samen met de klas opgesteld. Elke leerkracht draagt er zorg voor dat in de periode tot aan de herfstvakantie veel aandacht besteed wordt aan regels voor de omgang met elkaar, vanuit het besef dat we als leerkrachten een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan een positieve groepsvorming. Elke leerkracht is consequent als het gaat om de uitvoering van deze regels. Leerkrachten zijn op het plein actief, fysiek en betrokken aanwezig tijdens het buitenspelen van de groep.

Schema: preventiepiramide Johan Deklerck

Niveau 1. maatregelen of initiatieven die de bedoeling hebben het schoolklimaat te verbeteren of in stand te houden; → o.a. schoolregels, sfeer, vieringen, ouder als partner, SAR/MR, ouder / leerkracht en leerling enquête

Niveau 2. algemene preventie maatregelen bedoeld om de draagkracht van kinderen, ouders, leerkrachten en de school te versterken; → o.a. klassenregels, programma Beter omgaan met jezelf

en de ander, leerkracht aanwezig bij buitenspelen, kringgesprekken, intervisie
 Niveau 3. specifieke preventiemaatregelen die mikken op welomschreven problemen en extra aandacht geven aan bepaalde doelgroepen; → aanpak van ruzie en pestgedrag stap 1-stap 3, time-out plek binnen school¹ (tijdelijke time-out plek)

Niveau 4. curatieve of remediërende maatregelen die bedoeld zijn om bestaande moeilijkheden in de kiem te smoren of te helpen oplossen. → aanpak van ruzie en pestgedrag stap 4, bemande tijdelijke time-outplek buiten school

Wanneer probleemgerichte aanpak niveau 4 niet het gewenste effect heeft dan kan over gegaan worden tot de procedure schorsing of verwijdering

Houding van leerkrachten

Van leerkrachten mag verwacht worden dat ze met betrekking tot het pestprobleem blijf geven van een oplettende en luisterende houding.

Concreet:

- Oppakken van signalen (o.a. kleineren, uitlachen, herhaaldelijk betrokken bij ruzies, kleefgedrag dicht bij de leerkracht willen blijven).
- Serieus nemen van verhalen van kinderen
- Doorgeven van informatie aan collegae, bijv. over ruzies in pauzes
- Collectief toezicht op de naleving van afspraken (zowel op het plein als in de school).

Er is een groot verschil tussen pesten en plagen

PLAGEN	PESTEN
-Incidenteel / kortdurend	-Structureel / langdurig
-Onbezonnen of spontaan	-Systematisch en berekenend
-Wederzijdsheid	-Eenrichtingsverkeer
-Geen vaste structuur: rolwisseling is mogelijk	-Neiging tot vaste structuur: rolwisseling is vaak onmogelijk. Dader(s) en slachtoffer(s).
-Positieve bedoelingen	-Negatieve bedoelingen: bewust kwetsen
-Beide partijen hebben plezier	-Het gepeste kind heeft verdriet / voelt zich gekwetst
-Gelijkwaardige machtsverhouding: beide partijen kunnen het plagen stoppen	-Ongelijkwaardige machtsverhouding: het slachtoffer is niet in staat het pesten te stoppen
-Heeft geen negatieve gevolgen	-Heeft schadelijke gevolgen: gaat ten koste van..
-Meestal één tegen één	-Meestal een groep tegenover een geïsoleerd slachtoffer
-Vindt openlijk plaats	-Gebeurt meestal stiekem

Kringgesprek

Periodieke gesprekken met kinderen waarbij ook onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, oplossen van ruzies e.d. aan de orde komen. In de kring de pestproblematiek aan de orde stellen

*Verschil tussen pesten en plagen duidelijk maken

*Kinderen informeren over de gevolgen van pestgedrag

*Duidelijk maken dat het inschakelen van de leerkracht bij pestgedrag niet wordt opgevat als klikken.

*Duidelijk maken dat elke leerling verantwoordelijk is voor de sfeer in de groep en daarom de plicht heeft pestgedrag aan te kaarten.

- ¹ De time-outplek is de parallelklas. Op het speelplein de bank bij de teamkamer. Deze maatregel alleen toepassen na overleg met IB.

*Wie zwijgt stemt toe. Duidelijk maken dat de zwijgende middengroep medeplichtig is, omdat er geen actie ondernomen wordt het pesten te stoppen en het slachtoffer aan zijn lot wordt overgelaten.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen

Als leerlingen ruzie hebben en / of elkaar pesten gaan we als volgt te werk:

Stap 1: Probeer eerst zelf (en samen) tot een oplossing te komen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Het probleem wordt besproken in de groep om de zwijgende meerderheid in te schakelen. Deze kinderen kunnen stelling nemen tegen de pester en de gepeste ondersteunen. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen leerlingen volgen sancties en worden ouders van betrokken kinderen hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht:

- *Een of meerdere pauzes binnen blijven met een duidelijke opdracht

- *Nablijven met strafwerk

- *Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem

- *Afspraken maken met de leerling(en) over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde.

Stap 3: Bij het signaleren van pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest. Er volgen gesprekken met de ouders, van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. De leerkracht brengt de IB-er op de hoogte van de genomen stappen.

Stap 4: Bij aanhoudend pestgedrag kan in overleg met IB-er externe hulp (sociale vaardigheidstraining, GGD, huisarts e.d.) worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolgesprekken met ouders plaats. Naast het bespreken van de te ondernemen interventies met de betrokken ouders is het belangrijk ook afspraken te maken over de beoogde resultaten. Zorgvuldige en duidelijke communicatie met betrokken partijen en verslaglegging zijn van groot belang.

Online pesten. Wat is digitaal pesten?

Op het internet of via de telefoon kun je door iemand gepest worden, die je niet kent. E-mailaccounts, bedreigingen of het plaatsen van vervelende foto's zijn voorbeelden van pesten. Een nieuwe vorm van digitaal pesten is het uitlokken van vechtpartijen en deze filmen met de digitale camera van een mobiele telefoon. Deze 'schokkende' filmpjes worden op internet gezet. Medeleerlingen zien deze mishandelingen op internet. Gepest worden is allesbehalve leuk. Op straat, op school of bij een club weet men wie de pester is. Op internet of via de telefoon werkt dit anders, dit kan ook gebeuren door iemand die men niet kent. Juist dit onbekende maakt het zo vervelend. Het hacken van E-mailaccounts, bedreigingen, tonen van vervelende foto's zijn voorbeelden van digitaal pesten. Digitaal pesten kan op school, maar ook, en vooral thuis gebeuren, als men telefoneert, maar ook als men rustig achter de computer zit. De scheldwoorden, beledigingen, bedreigingen kunnen ervoor zorgen dat men zich zelfs in zijn eigen huis niet meer veilig voelt.

Mediaprotoocol

Er zijn gedragsregels afgesproken en er wordt regelmatig gepraat met kinderen over het waarom van veilig internetten. Hierbij gaan we uit van de gedachte dat het algemene gedragsregels zijn. Regels, die in de omgang tussen mensen belangrijk zijn, deze keer toegespitst op het internetgebruik. Voor het gebruik van de nieuwe media hebben wij een mediaprotoocol ontwikkeld. Hierin staan gedragsregels beschreven voor kinderen en personeel.

Mediaprotoocol voor leerlingen van De Piramide

1. Ik mag gaan surfen op het internet als ik aan een opdracht ga werken, waarbij ik zelfstandig informatie moet zoeken. Dit is voor een opdracht, bijvoorbeeld een spreekbeurt of een werkstuk.
2. Bij het zoeken naar informatie zoek ik met Dabedoo, Davindi of Google.
3. Bij het gebruik van een zoekmachine gebruik ik 'normale' zoektermen.
4. Pop-ups en andere reclame klik ik weg.
5. Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken op het internet. Ik geef geen persoonlijke gegevens zoals mijn adres, telefoonnummer, e-mailadres of het adres van mijn ouders, school of andere bekenden.
6. Ik ga meteen naar meester of juf als ik op internet vervelende of vreemde informatie tegenkom.
7. Ik zal nooit iemand, die ik op internet ben tegengekomen, toestemming geven mij in het echt te ontmoeten.
8. Ik zal 'internetpersonen' geen foto's van mezelf toesturen zonder toestemming van meester of juf.
9. Ik ga niet reageren op vervelende email berichten. Het is immers niet mijn schuld dat sommige mensen zich niet weten te gedragen. Als het heel vervelende dingen zijn waarschuw ik meester of juf.
10. Als ik werk aan mijn website zal ik me netjes gedragen. Mijn taalgebruik is immers een goede reclame voor mijzelf en De Piramide.
11. Chatten en downloaden van bestanden is niet toegestaan op school. Bij twijfel overleg ik met meester of juf.
12. Je mag je mobieltje / spelcomputer alleen gebruiken als het voor school nodig is.
13. Je mag, na overleg, mailen met de juf of meester.

Mediaprotoocol voor personeelsleden van De Piramide

1. Personeelsleden zijn op de hoogte van de inhoud van het mediaprotoocol voor de leerlingen.
2. Internet wordt gebruikt voor educatieve doeleinden.
3. Met kinderen wordt regelmatig gesproken over mediawijs gedrag. Mediawijsheid duidt op het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit waarmee burgers zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in een complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld. (Raad voor Cultuur, 2005).
4. De leerlingcomputers worden zo geplaatst dat leerkrachten kunnen volgen wat de leerlingen doen.
5. Websites of webpagina's van leerlingen, die zij in opdracht van school maken, moeten worden gecontroleerd.
6. AGORA heeft in het communicatieprotocol beschreven dat personeelsleden alleen privé mobiele telefoons mogen gebruiken na overleg met de directie. Op De Piramide gaan we ervan uit dat personeelsleden hun mobiel alleen gebruiken indien het echt noodzakelijk is.
7. AGORA heeft in het communicatieprotocol beschreven dat personeelsleden geen contacten met leerlingen mogen onderhouden via profielsites en MSN.
8. Leerkrachten laten zich bij vertoning van films en tv programma's adviseren door de Kijkwijzer en voor het gebruik van spellen/games door PEGI.
9. Persoonlijk contact heeft de voorkeur boven contact via de mail. Alleen in voorkomende gevallen kan de mail worden gebruikt voor de communicatie.

Tussenschoolse opvang (TSO)

Ook bij het overblijven worden De Piramide regels gehanteerd en wordt er gewerkt volgens het pedagogisch beleidsplan. De medewerkers (overblijfouders) hebben een actieve rol in het voorkomen van pestgedrag en handelen volgens het preventieschema. Kinderen worden (zoveel mogelijk) positief benaderd. Kinderen hebben behoefte aan duidelijke regels en grenzen en aan één

opdracht tegelijk. Het gedrag van het kind is géén onwil maar onmacht. Medewerkers moeten alert zijn op pestgedrag en direct ingrijpen als kinderen geplaagd worden.

Buitenschoolse opvang (BSO)

Wij besteden veel aandacht aan de sociale competentie. In de eerste plaats door ervoor te zorgen dat de kinderen zich veilig voelen in de groep en zich deel voelen van de groep. Samen spelen en samenleven, is erg belangrijk bij TintelTuin. Daarom wordt deze competentie als eerste besproken. Ieder kind is een sociaal wezen. Kinderen in de schoolleeftijd zijn actief bezig met het bepalen van hun positie ten opzichte van anderen. Dat gebeurt terwijl ze samen dingen doen, plannen maken, samen spelen en delen. Er worden vriendschappen opgebouwd en verbroken. De BSO kan daarbij een verlengde zijn van de school, als kinderen met hun klasgenoten in de groep zitten. Om in te spelen op bestaande vriendschappen mogen vriendjes en vriendinnetjes die niet op de BSO staan ingeschreven af en toe mee komen naar de BSO. Voor kinderen die elkaar niet van school kennen, biedt de BSO nieuwe mogelijkheden voor het verkennen van sociale relaties. De pedagogisch medewerkers versterken de samenhang in de groep door samen met de kinderen een vertrouwde sfeer te maken. Ze stimuleren de kinderen om samen te werken en respect te hebben voor elkaar, ook als ze ver van elkaar af staan. Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om elkaar te helpen en samen plannen te bedenken en uit te voeren, dit komt naar voren in alle activiteitsgebieden. Omdat de BSO veel ruimte biedt voor ongestructureerde activiteiten, is er veel ruimte voor een natuurlijk proces van interactie tussen de kinderen. De pedagogisch medewerkers houden daarbij wel goed in de gaten of ze ondersteuning nodig hebben bij bijvoorbeeld het oplossen van conflicten of dat er ingegrepen moet worden zoals bij pestgedrag. We zijn ons er van bewust dat de kinderen op school al de hele dag in een groep doorbrengen. De medewerkers geven de kinderen alle ruimte om na schooltijd een tijdje alleen te zijn, of samen met een paar kinderen, als ze daar behoefte aan hebben. Daarom wordt er bijvoorbeeld ook niet met de hele groep tegelijk aan één tafel gegeten.

TintelTuin vindt het samenzijn van de kinderen een belangrijk pluspunt van kinderopvang. De pedagogisch medewerkers gaan daar op een actieve manier mee aan de gang. Ze stimuleren de sociale attentie van de kinderen voor elkaar. Ze introduceren nieuwe kinderen nadrukkelijk in de groep en nemen persoonlijk afscheid van kinderen die de groep verlaten. Ze versterken de onderlinge relatie en geven daarnaast de kinderen ruimte om alleen te spelen. De kinderen wordt geleerd om anderen met rust te laten als die geen behoefte hebben aan contact of met anderen willen zijn. Pedagogisch medewerkers stimuleren het samenspel van de kinderen en respecteren dit door niet onnodig binnen te dringen in dat spel. De groepssamenhang wordt door de pedagogisch medewerkers versterkt door samen te praten, maar vooral ook door te doen: samen sporten en andere activiteiten uitvoeren. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daar van leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Ze bieden steun door het stellen van vragen en het helpen bij het vinden van oplossingen.